

MARTIN BERGE

**af Marianne Gross
udgivet i *akvarellen 2-2017***

På mange måder er Martins Berges liv og kunst fyldt med kontraster. Han er oprindeligt fra København, og er også flyttet tilbage nu, men i 20 år har han boet på landet på Bornholm. Livet som øbo er meget anderledes end som bybo, men modsætningerne i vilkår og levestil virker meget inspirerende på ham. Stilheden og ensomheden giver ham lejlighed til fordybning, men storbyens puls og de mange mennesker er også kilder til nye motiver.

Oprindeligt startede han med at male akvarel på sine rejser. Som helt ung rejste han meget rundt i verden. I stedet for at tage fotos af de steder, han besøgte, satte han sig ned og malede. Ved at sætte sig og nøje iagttage omgivelserne og bruge tid på at nedfælde sine indtryk på papiret, huskede han stederne meget bedre. Disse akvareller tager han stadig frem af og til. Når han ser på dem, kan han genkalde sig lyde, stemninger og steder meget intenst. Disse billeder kommer ikke på udstilling, og de er ikke til salg. De er private minder.

De første akvareller blev brugt som en art rejседokumentation, det vil sige, at de var tilstræbt naturalistiske. De ligger langt fra den stil, som han senere kom til at male i. Hans billeder ser meget abstrakte ud, men de har som regel udgangspunkt i noget forestillende. De fleste gange kan man godt få øje på dette, så snart man ser titlen eller når man får motivet forklaret. Martin Berge følger den gamle definition om, at et abstrakt billede må abstrahere "fra noget", altså have et udgangspunkt, hvor mange bruger betegnelsen abstrakt om et maleri, der ikke forestiller noget som helst.

Man har ofte hørt beretninger om arkitekter, der i virkeligheden hellere ville have været kunstnere - men Martin Berge gik pudsigt nok den modsatte vej. Han var overbevist om, at han skulle være arkitekt. Dette var før den digitale tidsalder, og det meste af tiden på en arktikttegnestue gik med at udforme tekniske tegninger. Han kom i praktik hos en arkitekt, som så, at det Martin Berge i virkeligheden ønskede, var at udfolde sig kreativt. Han fik ham overbevist om, at han hellere skulle søge at blive kunstner frem for arkitekt.

Kunstakademiet har ændret sig radikalt i tidens løb. Da det blev grundlagt for 250 år siden, lagde man i undervisningen og i optagelsen af elever meget stor vægt på den tekniske kunnen. Fokus har skiftet totalt i nyere tid. Nu lægges der vægt på idé og konceptudvikling. Der undervises stort set ikke i tekniske færdigheder, medmindre man beder specifikt om enkeltkurser. Martin Berge var meget interesseret i at lære sig grundlæggende tekniske færdigheder, så han gik 1 år på Glyptotekets Tegneskole. Derefter følte han sig bedre rustet til at søge ind på Kunstakademiet, hvor han blev færdiguddannet i 2000.

På Kunstakademiet udforskede han flere forskellige kunstneriske genrer og teknikker, og var da også glad for den vejledning han fik med hensyn til den

intellektuelle bearbejdning af sine idéer; men der blev set meget skævt til ham, fordi han insisterede på fortsat at være maler. I de år talte man om, at maleriet var dødt. Som kunstart var maleri gammeldags i forhold til installationer, performances og videoer, men Martin Berge malede på livet løs. Det blev endnu mere pinligt, når han ind imellem oliemalerierne endda også malede akvarel! Det har jo senere vist sig, at maleriet slet ikke er dødt, men har endda fået en opblomstring.

De billeder, Martin Berge maler nu, fungerer som maleri og ikke som erindring (modsat hans første akvareller) men de har mange gange alligevel bund i nogle oplevelser eller synsindtryk. Han har et udgangspunkt, men undervejs maler han idéen væk, som han siger, så maleriet står tilbage på sine egne præmisser og bærer sig selv. For tiden er *Rum* og *Lys* temaer, som han kredser om. Han er meget bevidst om at have kontraster i billedet, i såvel komposition som brug af farve. Balance i kontrasten mellem lys og mørke, mellem inde og ude, farvekontraster og kontraster i struktur og fremtoning.

Det er glædeligt at opleve, at hans sidste udstillinger har været domineret af akvarelværker, men uanset medie er et fællestræk ved alle hans billeder, at de er meget fysiske værker, hvor han arbejder meget med materialerne. Alt hvad han kan om akvarel, har han selv måtte lære sig gennem mange år. Akvarel udmærker sig jo ved, at mængden af vand og pigmenternes karakter kan få farvefladerne til nogle gange at opføre sig uforudsigeligt. Dette karaktertræk ved akvarellens væsen har han lært sig at bruge og holde af. Han veksler i sine billeder mellem rolige flader og udblomstringer, mellem våde teknikker og lag-på-lag, mellem transparente og dækkende farvelag - igen for at fremhæve kontraster. Han er også blevet sikker nok i sin teknik til at holde af og aktivt indbygge, hvad han kalder "smulder": Irritationer, småfejl, kradsninger - elementer som i andres øjne måske ville ødelægge indtrykket, men som han synes, bidrager til charmen ved helheden.

Han er heller ikke bange for at gå op i størrelser, og maler også mange helark på 56x76 cm (selvom han siger, at han nok ikke ville kunne holde styr på endnu større ark). De meget store billeder bliver han ved med at male i akryl, selvom han er blevet så glad for akvarelteknikken, at han overfører denne måde at male på til sine andre værker. Farven lægges på så vådt og så transparent, at nogle af billederne vitterligt ligner rene akvareller.

Martin Berge er meget ekspressiv i sin malestil og bruger mange farver. Han er da også medlem af kunstgruppen Koloristerne - endda nyudnævnt formand. Gruppen maler ikke sammen, men giver hinanden meget inspiration ved de fælles udstillinger, som alle er meget pænt omtalt og velbesøgte.